

Státní
veterinární
správa

Státní veterinární správa

Aktuální nálezová situace v Evropě ve vztahu k obchodu se skotem a inseminačními dávkami skotu

MVDr. Zbyněk Semerád, Státní veterinární správa

17.1. 2019

Tuberkulóza skotu

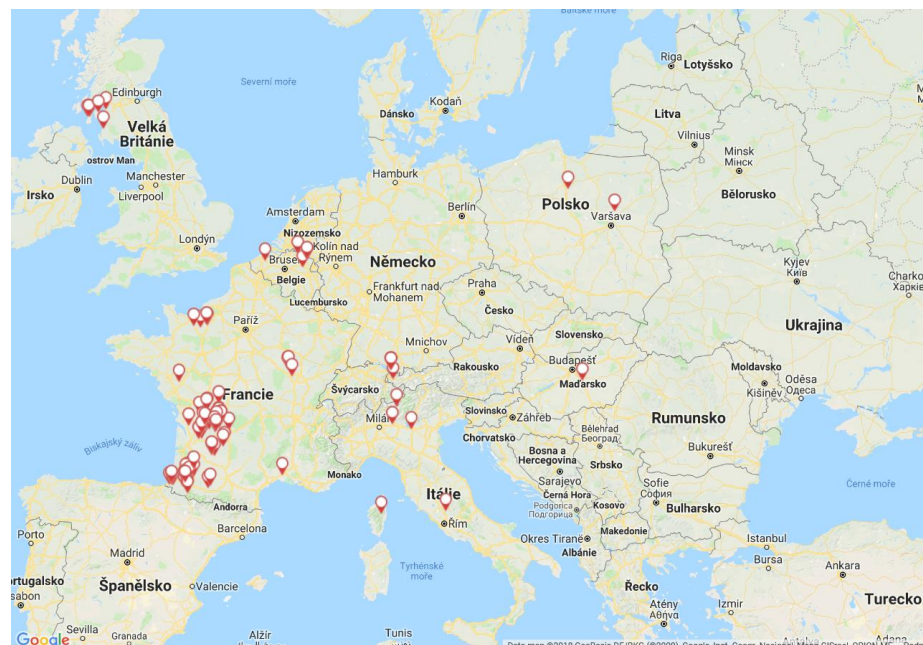
2017

Celkem 138

- FR – 89
- PL – 12
- AT – 8
- IT – 12
- UK – 10
- BE – 5
- HU - 2

2018

Celkem 112

- FR – 90
- IT – 4
- PL – 2
- UK – 6
- AT – 4
- BE – 5
- HU – 1

Země úředně prosté dle přílohy I rozhodnutí Komise č. 467/2003:

BE, CZ, DK, DE, EE, **FR**, LV, LT, LU, HU, NL, AT, **PL**, SI, SK, FI, SE + vybrané regiony IT, PT, ES a UK

Poslední případ 21.9.2018 (IT)

Brucelóza skotu (*B. abortus*)

2017

Celkem 1

IT - 1

2018

Celkem 5

IT – 1 (8.3.2018)

AT – 2

ES – 2

Poslední případ 21.9.2018 (ES)

Země úředně prosté dle přílohy II rozhodnutí Komise č. 467/2003:

BE, CZ, DK, DE, EE, IE, FR, LV, LT, LU, MT, NL, AT, PL, RO, SI, SK, FI, SE + vybrané regiony IT, PT, ES a UK

Enzootická leukóza skotu (EBL)

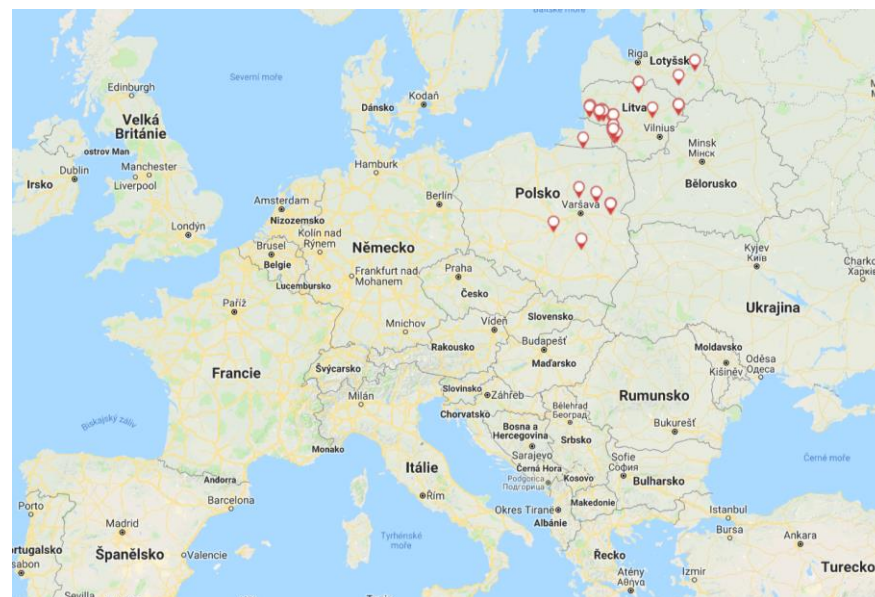
2017

2018

Celkem 45

LT – 21
PL – 17
LV – 6
IT – 1

Celkem 37

LT – 27
PL – 8
LV – 2

Poslední ohnisko 9. 8. 2018 (LV)

Země úředně prosté dle přílohy III rozhodnutí Komise č. 467/2003:

BE, CZ, DK, DE, EE, IE, ES, IT, CY, LV, LT, LU, NL, AT, PL, SI, SK, FI, SE, UK + vybrané regiony FR, PT

BSE

2017

Celkem 4

IE – 1

ES – 3

2018

Celkem 1

UK – 1

Poslední ohnisko 19. 10. 2018

Země EU se zanedbatelným rizikem BSE dle OIE:

BE, BG, CZ, DK, DE, EE, ES, CY, LV, LT, LU, NL, AT, PL, PT, SI, SK, FI, SE, UK (Severní Irsko a Skotsko)

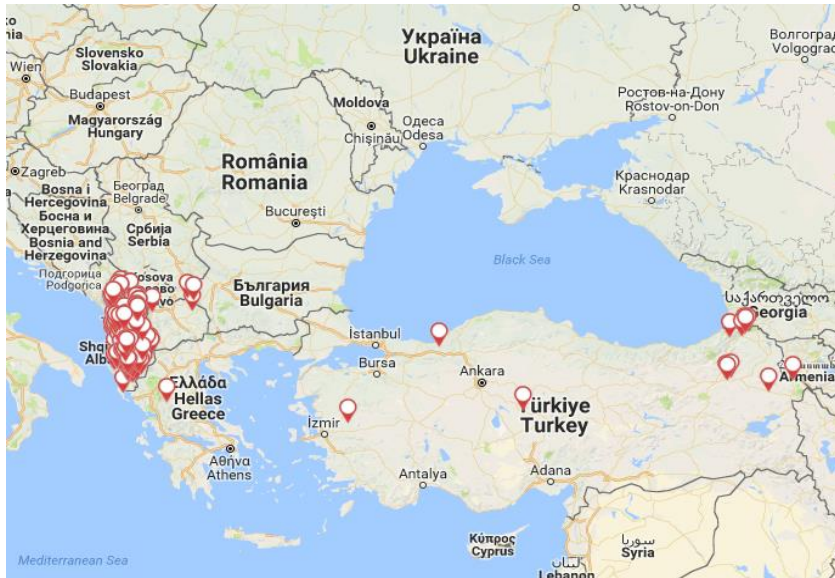
Země EU s kontrolovaným rizikem BSE dle OIE:

FR, GR, IE a UK (Anglie a Wales)

Nodulární dermatitida skotu

2017

Celkem 514

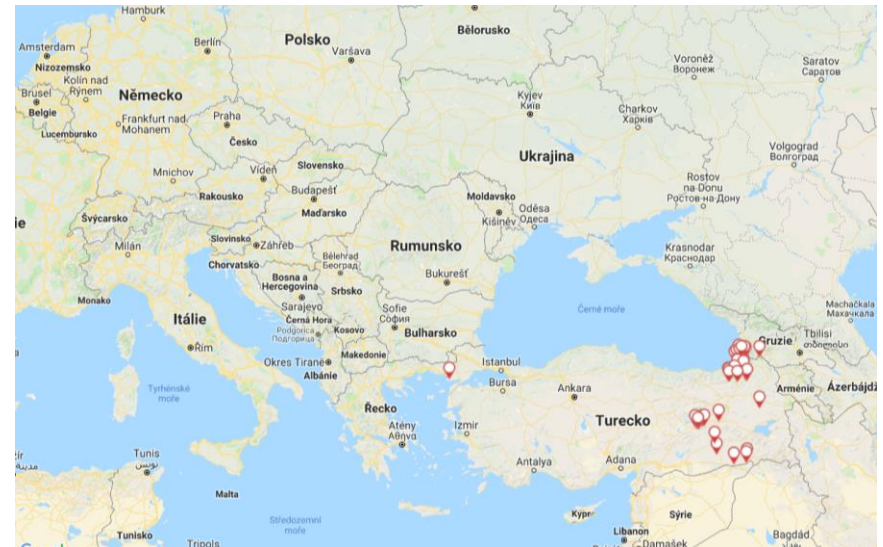
AL – 494, TR – 14, FYROM – 4, GR – 2

Poslední případ 1.12.2017 (TR)

Eradikace nákazy v případě jejího potvrzení

- Léčba se neprovádí
- Utracení a likvidace veškerého skotu a zákaz přesunu malých přežvýkavců z postiženého hospodářství
- Nová zvířata (skot) mohou být naskladněna nejdříve **28 dnů po** provedeném kompletním čištění, dezinfekci, dezinfekci a deratizaci

2018

Celkem 39

TR – 14

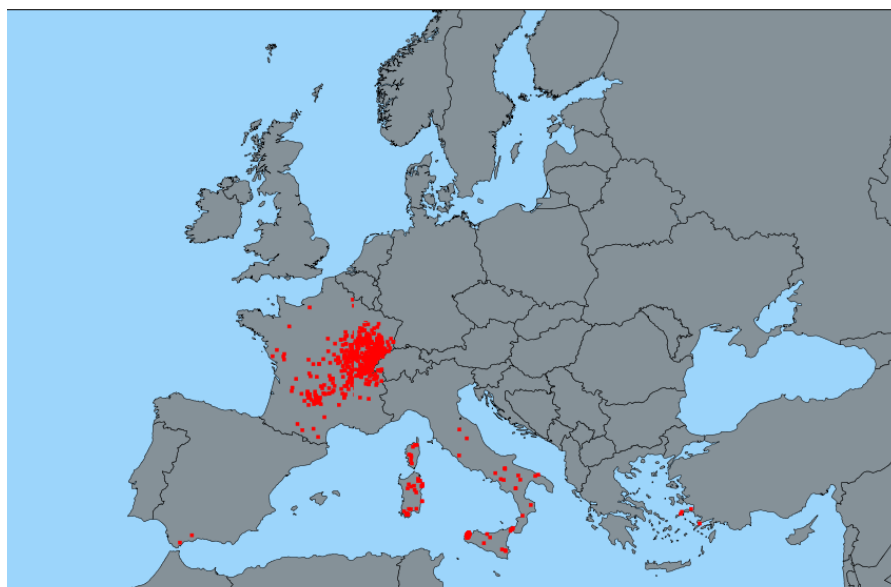
Poslední případ 8.10.2018

Vakcinace*

- Vakcinace proti LSD je zakázána, jelikož ČR je této nákazy prostá
- O nouzové vakcinaci v rámci mimořádných veterinárních opatření rozhoduje Státní veterinární správa
- Přesun zvířat vakcinovaných proti LSD mimo území ČR je zakázán

* K dispozici by byla živá vakcína z JAR (prostřednictvím evropské vakcinační banky)

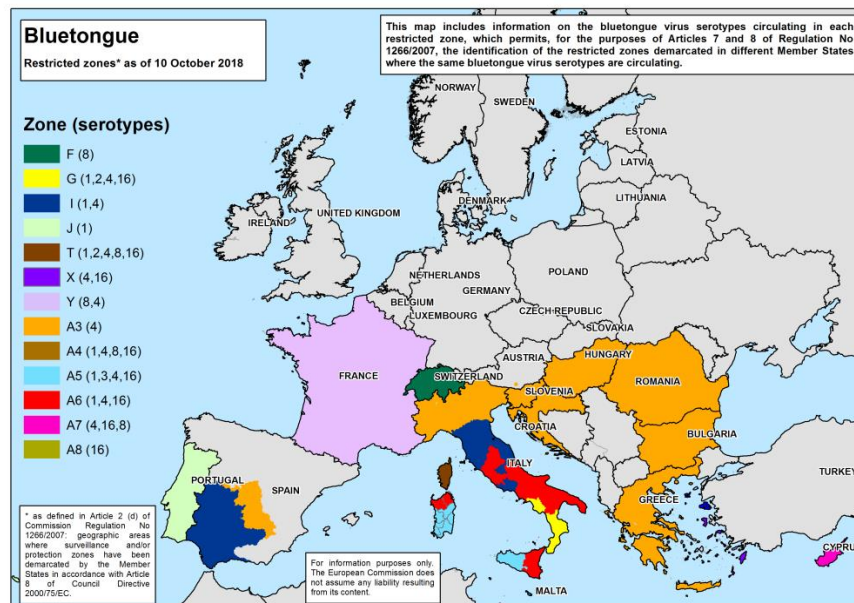
Katarální horečka ovcí (Bluetongue, BT) 2018

Celkem 766

- CY – 5
- FR – 664
- GR – 7
- IT – 87
- PT – 1
- ES – 2

Poslední případ 30.10.2018 (GR)

Pásma s omezením v Evropě vzhledem k výskytu BT
k 10. 10. 2018 – regionalizace podle jednotlivých sérotypů

Katarální horečka ovcí (Bluetongue, BT)

Česká republika

září 2009

- poslední zaznamenaný pozitivní případ katarální horečky ovcí v ČR

od 29. 4. 2013

- celá ČR je považována za zemi bez výskytu (prostou) katarální horečky ovcí (2 roky po ukončení povinné vakcinace)

IBR – statusy členských států

2018

Státy IBR prosté:

- DK, DE, AT, FI, SE, některé oblasti IT a UK

Státy se schváleným programem kontroly a vymýcení infekce IBR:

- BE, ČR, LU, některé oblasti IT

IBR – ozdravování v ČR

Aktuální stav IBR k 31. 7. 2018

- 1152 pozitivních zvířat na 18 hospodářstvích
- 262 březích zvířat na 3 hospodářstvích i po termínu 31. 10. 2018

Aktuální situace k 31. 12. 2018

- vyřazena všechna pozitivní zvířata z uvedených 18 hospodářství do 31.10.2018
- 4 – 6 týdnů po vyřazení posledního pozitivního zvířete bylo provedeno 1. závěrečné vyšetření – **46 pozitivních/7 hospodářství**, *všechna zvířata vyřazena do konce roku 2018*, následně po 6 měsíční pozorovací době se provede 2. závěrečné vyšetření. V případě negativních testů je následně možné prohlásit hospodářství za IBR úředně prosté.

IBR – ozdravování v ČR

- **Chovatel I.** – 2 hospodářství, porušení zákazu přesunu skotu uloženého v předběžných mimořádných veterinárních opatření, přesun 2 IBR+ telat na druhé hospodářství v Broumech. Nařízeno vyřadit zvířata nejpozději do konce března. Problém s živou vakcínou, která není dostupná.
- **Chovatel II.** – 6 pozitivních buvolů – zatím chovatel dohaduje zpětný návrat do Maďarska, budou se zřejmě odvolávat proti nařízené změně MVO (stanoven termín pro vyřazení – konec března)
- **Chovatel III.** – aktuálně 3 plemenní IBR+ býci odesláni na jatka
- **Chovatel IV.** – v minulé pondělí odeslány vzorky na 1. závěrečné vyšetření, výsledky zatím nejsou k dispozici

IBR – prevence, opatření

Biologická bezpečnost: leták SVS

<http://www.svscr.cz/wp-content/files/zvirata/IBR-informacni-letak-2018.pdf>

Prevence a kontrola zavlečení infekce do stáda

- Zařazovat do stáda zvířata z prostých hospodářství !
- Zajistit vyšetření všech zmeteků bezprostředně po zmetání dle Metodiky kontroly zdraví zvířat !
- Dbát na dodržování zákazu vstupu cizích osob do hospodářství a dodržovat zásady biosecurity (biologické bezpečnosti) !
- Zajistit, aby návštěvy včetně soukromého veterinárního lékaře, inseminační technika, paznehtáře, obchodníka, poradce chovu atd., dodržovaly osobní hygienu a používaly jednorázové obleky nebo oblečení a obuv určenou pouze pro dané hospodářství !
- Nepoužívat zařízení, mechanizaci nebo předměty a pomůcky z hospodářství s neznámou nebo horší nákazovou situací !
- Používat inseminační dávky pouze od prověřených negativních býků !
- Účastnit se svodů nebo výstav, kde jsou pouze zvířata z prostých hospodářství !
- Dbát, aby na pastvě zvířata nepřišla do kontaktu se zvířaty z hospodářství s neznámou nákazovou situací. Zejména v příhraničních oblastech s Polskem a Slovenskem !
- Pravidelná a důsledná realizace DDD !

Postup eradikace nákazy v případě jejího zavlečení do prostého hospodářství*

Léčba se neprovádí. Níže uvedený postup eradikace vychází především z přílohy III. rozhodnutí Komise (ES) č. 558/2004.

1. Na postiženém hospodářství jsou nařízena mimořádná veterinární opatření (MVO), v rámci kterých je kromě jiného zakázán přesun zvířat z/na hospodářství a zároveň je nařízeno vyřazení na jatka všech pozitivních zvířat, a to bez výjimky. Ozdravovací program se neprovádí.
2. Další postup eradikace je závislý na velikosti hospodářství a předpokládané promítenosti stáda. Může se jednat o radikální nebo elimináční způsob ozdravení.

a) radikální způsob = vyřazení všech zvířat (skotu) z hospodářství. Nová zvířata mohou být naskladněna nejdříve 21 dnů od provedení důkladné čistoty a DDD;

b) elimináční způsob = za předpokladu, že zatím nedošlo k plošnému zamoření stáda infekcí doporučujeme co nejdříve provést intranasální vakcinaci celého stáda živou markrovou vakcínou – poměrně rychlý nástup imunity a zpomalení šíření infekce ve stádě. Vakcinovaná zvířata v budoucnu nesmí být přesunuta do zemí prostých nebo ozdravujících od IBR.

Současně s vakcinací může být provedeno i došetření zbytku stáda, přičemž všechna pozitivní zvířata musí být neprodleně vyřazena.

4. Nejdříve za 3 měsíce od negativního vyšetření dle bodu 3 musí být znovu prošetřeno celé stádo. Pokud jsou všechna zvířata negativní, mohou být MVO zrušena a stádo je uznáno za prosté IBR. V případě nálezu pozitivních zvířat se postupuje dle bodu 3.

3. Nejdříve 30 dnů od vyřazení posledního známého pozitivního zvířete musí být vyšetřeno celé stádo (všechna zvířata bez rozdílu věku), včetně zvířat, která byla předtím negativní. Všechna pozitivní zvířata je nařízeno neprodleně vyřadit a po uplynutí 30 dnů od vyřazení posledního pozitivního zvířete znovu vyšetřit celé stádo. V případě negativního výsledku, se dále postupuje dle bodu 4.

* Uvedený příklad eradikace ohniska nákazy vychází z předpokladu, že infekce byla zavlečena na hospodářství bez vakcinovaných zvířat. V optimálním případě lze takto infikované stádo ozdravit a znovu uznat za prosté IBR nejdříve za 4 měsíce od potvrzení infekce ve stádě.

Při eradikaci nákazy lze kromě individuálního vyšetření krve využít i sérologické testování mléka (buď jako individuální nebo smíšené vzorky mléka od max. 5 zvířat).

Virus Schmallerberg – ČR

2015

V roce **2015** bylo v rámci pasivního monitoringu vysloveno celkem 8 podezření na Schmallerberg virus z důvodu narození malformovaných mláďat (6x skot, 1x ovce a 1x koza). Ani v jednom případě nebyl u malformovaných mláďat virologicky (PCR) potvrzen původce.

Kromě pasivního monitoringu Schmallerberg viru probíhalo v průběhu roku 2015 ve Státních veterinárních ústavech vyšetřování skotu určeného zejména pro vývoz (export) do třetích zemí.

V rámci toho bylo vyšetřeno:

- Sérologicky (ELISA): 11 449 zvířat – 2 178 pozitivních (19 %)
- VNT: 494 zvířat – 86 pozitivních (17,5 %)
- Virologicky (PCR): 43 338 zvířat – vše negativní

Virus Schmallerberg – ČR

2016

V roce **2016** bylo v rámci pasivního monitoringu vysloveno celkem 12 podezření na Schmallerberg virus z důvodu narození malformovaných mláďat (10x skot na 4 hospodářstvích, 2x ovce na jednom hospodářství). Ve dvou případech byl u malformovaných telat virologicky (PCR) potvrzen původce – jeden případ v Jihočeském kraji a druhý v Plzeňském kraji.

Kromě pasivního monitoringu Schmallerberg viru probíhalo v průběhu roku 2016 ve Státních veterinárních ústavech vyšetřování skotu určeného zejména pro vývoz (export) do třetích zemí.

V rámci toho bylo vyšetřeno:

- Sérologicky (ELISA): 20 815 zvířat – 3 682 pozitivních (17,7 %)
- VNT: 39 zvířat – 11 pozitivních (28,2 %)
- Virologicky (PCR): 38 673 zvířat – 23 pozitivních (0,06 %)

Virus Schmallenberg – ČR

2017

Vyšetřování skotu určeného zejména pro vývoz (export) do třetích zemí a u „zoo zvířat“

	ELISA		VNT		PCR	
	Počet vyšetřených	Počet pozitivních	Počet vyšetřených	Počet pozitivních	Počet vyšetřených	Počet pozitivních
Skot	26 053	5 567	552	180	11 628	0
Ovce	3	0	0	0	77	0
Kozy	2	1	0	0	11	0
ZOO	2	1	4	1	2	0

Třetí země (hlásící do ADNS) - počty ohnisek

		2016	2017	2018
Antrax				
	Turecko	29	103	114
	Švýcarsko	0	1	0
	Ukrajina	0	1	2
celkem		29	105	116
BT		2016	2017	2018
	Turecko	0	2(4,6)	0
	Švýcarsko	0	2(8)	3(8)
celkem		0	4	3
SLAK		2016	2017	2018
	Turecko	499	273	308
celkem		499	273	308
MMP		2016	2017	2018
	Turecko	39	93	52
celkem		39	93	52
LSD		2016	2017	2018
	Turecko	106	14	39
	Albánie	250	494	0
	Černá Hora	64	0	0
	Kosovo	46	0	0
	Makedonie	117	4	0
celkem		583	512	39

Nákazové statusy ČR

Česká republika je dle EU úředně prostá těchto nález:

Tuberkulóza skotu (Bovine tuberculosis)

Brucelóza skotu (*Brucella abortus*)

Enzootická leukóza skotu (Enzootic bovine leucosis)

Aujeszkyho choroba prasat (Aujeszky's disease)

Brucelóza ovcí – (*Brucella melitensis*)

Česká republika je dle OIE úředně prostá těchto nález:

Slintavka a kulhavka (Foot and mouth disease)

Mor skotu (Rinderpest)

BSE – zanedbatelné riziko

Vzteklina (Rabies)

Klasický mor prasat (Classical swine fever)

Ptačí chřipka – (Avian influenza)

Česká republika je dále bez výskytu (prostá) těchto nález:

Plicní nákaza skotu (Contagious bovine pleuropneumonia)

Nodulární dermatitida skotu (Lumpy skin disease)

Vezikulární stomatitida (Vesicular stomatitis)

Katarální horečka ovcí (Bluetongue)

Vývoz skotu a inseminačních dávek skotu z ČR 2017/2018 (třetí země)

2017

	Skot	Sperma býků
Bosna a Hercegovina	685	
Indonézie	1	
Kazachstán	32	
Kosovo	64	
Libanon	616	
Libye	370	
Černá Hora	16	
Rusko	60	7000
Thajsko	3	
Turecko	72 569	
Ukrajina	98	
Chile		9600
Norsko		100
celkem	74514	16700

2018 (k 25.10.)

	Skot	Sperma býků
Bosna a Hercegovina	986	13 500
Gruzie	160	
Kosovo	31	
Libanon	2 162	
Srbsko	30	
Rusko	147	15 000
Turecko	38 876	45 000
Ukrajina	100	
Chile		7 200
USA		500
celkem	42 492	81 200

Schválené certifikáty pro vývoz spermatu skotu z ČR

Do zemí:

Austrálie	USA
Brazílie	Kanada
Burundi	RF
Írán	CU
Mexiko	Bosna a Hercegovina
Mongolsko	Chile (TRACES)
Tunisko	Ukrajina
Turecko	

<https://www.svscr.cz/obchodovani-s-veterinarnim-zbozim/>

Úkony prováděné chovateli

- (1) Chovatel hospodářských zvířat je oprávněn provádět na jím provozovaném hospodářství u hospodářských zvířat, které na tomto hospodářství chová, odborné veterinární úkony, jejichž seznam spolu s podrobnostmi jejich provádění stanoví prováděcí právní předpis.

Chovatel hospodářských zvířat je oprávněn provádět

- poslechové vyšetření a vyšetření pohmatem,
- *měření tělesné teploty,*
- vyšetření porodních cest intravaginálně v době porodu s normálním průběhem,
- *vedení porodu hospodářských zvířat s normálním průběhem,*
- neinvazivní odběr vzorků pro účely laboratorního vyšetření, zejména mléka, moči při spontánním močení, trusu při kálení,
- *nálev sondou do bачoru*
- neinvazivní veterinární úkony, které je možné provádět bez znecitlivění, pokud je cílem předcházení poškození zdraví, udržení a zlepšení zdravotního stavu hospodářských zvířat.

- (2) Chovatel hospodářských zvířat, který splňuje požadavky odborné způsobilosti podle [§ 59a odst. 1 písm. a\) až e\)](#), je oprávněn na jím provozovaném hospodářství **podle pokynů ošetřujícího veterinárního lékaře k injekční aplikaci léčiv u hospodářských zvířat**, které na tomto hospodářství chová. Prováděcí právní předpis stanoví podrobnosti výkonu odborných veterinárních úkonů spočívajících v injekční aplikaci léčiv u hospodářských zvířat chovateli hospodářských zvířat.

Chovatel hospodářských zvířat je oprávněn k injekční aplikaci léčiv, jestliže:

- obdržel pokyny ošetřujícího veterinárního lékaře k injekční aplikaci léčiv,
- ošetřující veterinární lékař stanovil diagnózu,
- byl ošetřujícím veterinárním lékařem poučen o způsobu podání, indikaci, dávkování, době podání léčiv, kontraindikaci, negativních účincích, ochranné lhůtě a cílovém druhu zvířat a
- byl ošetřujícím veterinárním lékařem poučen o způsobu uchování léčiv.
- Chovatel při injekční aplikaci léčiv dodrží zásady a postupy zajišťující prevenci před znečištěním a přenosem mikroorganismů, zásady bezpečného a účinného podání léčivého přípravku, ochrany zvířat a chovů před nákazami, nemocemi přenosnými ze zvířat na člověka, jinými onemocněními a zásady bezpečnosti práce.

Chovatel hospodářských zvířat - § 64b vet. zákona

- (3) Chovatel hospodářských zvířat, který splňuje požadavky odborné způsobilosti podle [§ 59a odst. 1 písm. a\) až e\)](#), **je vedle odborných veterinárních úkonů podle [odstavce 1](#) oprávněn provádět na jím provozovaném hospodářství u hospodářských zvířat, které na tomto hospodářství chová, další odborné veterinární úkony, pokud absolvoval specializovanou odbornou průpravu se zaměřením na provádění odborných veterinárních úkonů, složil závěrečnou zkoušku a získal tak osvědčení o způsobilosti k provádění těchto úkonů.** Chovatel hospodářských zvířat je povinen vést záznamy o dalších odborných veterinárních úkonech, které provedl, o datu jejich provedení, počtu a identifikaci zvířat, u kterých byly tyto úkony provedeny, uchovávat tyto záznamy po dobu nejméně 2 let, a na požádání je předložit úřednímu veterinárnímu lékaři. Prováděcí právní předpis stanoví seznam dalších odborných veterinárních úkonů a podrobnosti jejich provádění k tomu oprávněnými chovateli hospodářských zvířat.

Chovatel hospodářských zvířat, který získal osvědčení o odborné způsobilosti, je oprávněn provádět

- kastraci samců mladších 7 dnů u prasat a **mladších 8 týdnů u skotu, ovcí, koz** nebo králíků, kteří netrpí anatomickou vadou pohlavních orgánů,
- krácení ocasu u selat mladších 7 dnů a **jehňat mladších 8 dnů**,
- **odrohování nebo tlumení růstu rohů** u telat a **kůzlat ve věku do 4 týdnů** provedenou chemickou kauterizací, tepelnou kauterizací přístrojem, který vyvíjí potřebné teplo po dobu nejméně 10 sekund,
- **ošetření a úpravu kopyt, paznehtů** a spárků zvířat,
- odstraňování ostruh, hřebenů, posledních článků křídel, krácení zobáků, drápů, nastřihování meziprstních blan během prvního dne života drůbeže, odstraňování drápů a zkrácení horní části zobáku u pižmových kachen do 21 dní věku,
- kauterizaci zobáků hrabavé drůbeže mladší 10 dnů, která je určena k produkci konzumních vajec, a
-

Chovatel hospodářských zvířat, který získal osvědčení o odborné způsobilosti, je oprávněn provádět

- úpravu zubů savých selat.
- Odborné veterinární úkony chovatel hospodářských zvířat provádí za dodržení zásad a postupů zajišťujících prevenci před znečištěním a přenosem mikroorganismů při používání chirurgických nástrojů, ochrany zvířat a chovů před nákazami, nemocemi přenosnými ze zvířat na člověka, jinými onemocněními a dodržení bezpečnosti práce.

Obsah, rozsah a organizace specializované odborné přípravy se zaměřením na provádění odborných veterinárních úkonů chovatelem hospodářských zvířat, způsob a organizace ověřování získaných znalostí, vydávání osvědčení a vedení seznamu osob, které tuto specializovanou odbornou přípravu absolvovaly

Odborná způsobilost - § 59a vet. zákona

- **vysokoškolské vzdělání** studiem v magisterském studijním programu **v oblasti veterinárního lékařství** nebo veterinární hygieny, anebo studiem, které se podle zvláštního právního předpisu považuje za rovnocenné
- **vysokoškolské vzdělání** studiem v bakalářském studijním programu v oblasti veterinární hygieny nebo v magisterském studijním programu v oblasti veterinární hygieny navazujícím na bakalářský studijní program v oblasti veterinární hygieny, anebo studiem, které se podle zvláštního právního předpisu považuje za rovnocenné
- **střední vzdělání s maturitní zkouškou nebo vyšší odborné vzdělání ve veterinárním oboru**

Odborná způsobilost - § 59a vet. zákona

- **vysokoškolské vzdělání** studiem ve studijním programu v oblasti, která není uvedena v písmenu a) nebo b) a která odpovídá druhu a rozsahu činnosti, zejména v oblasti lékařství, chemie, biologie nebo zootechniky
- **střední vzdělání s maturitní zkouškou nebo vyšší odborné vzdělání v oboru, který není uveden v písmenu c) a který odpovídá druhu a rozsahu činnosti**

Dotazy

[Zobrazit >](#)

Obchodování

[Zobrazit >](#)

Potraviny

[Zobrazit >](#)

Zvířata

[Zobrazit >](#)[Hlavní stránka](#)[Ochrana zdraví zvířat a péče o jejich pohodu](#)[Metodika kontroly zdraví zvířat a nařízení](#)[Úvod](#)

Metodika kontroly zdraví zvířat a nařízené vakcinace

Děkuji za pozornost
WWW.SVSCR.CZ

zvěře

[> Metodika kontroly zdraví zvířat a nařízené vakcinace](#)[> Svod zvířat](#)[> Plemenářská zařízení](#)[> Pohotovostní plán](#)[> Zprávy o činnosti](#)[Pohoda zvířat – welfare](#)

Úprava metodiky kontroly zdraví zvířat a nařízené vakcinace na rok 2018

[Dokument č.j.: 2187/2018-MZE-17212](#) (177,6 KB)

Metodika kontroly zdraví zvířat a nařízené vakcinace na rok 2018

[Dokument č.j.: 63193/2017-MZE-17210](#) (421,7 KB)

Úprava metodiky kontroly zdraví zvířat a nařízené vakcinace na rok 2017 k 10. 10. 2017

[Dokument č.j.: 59782/2017-MZE-17212](#) (345,9 KB)

Úprava metodiky kontroly zdraví zvířat a nařízené vakcinace na rok 2017 k 22. 8. 2017

[Dokument č.j.: 51193/2017-MZE-17212](#) (358,4 KB)

Úprava metodiky kontroly zdraví zvířat a nařízené vakcinace na rok 2017 k 14. 8. 2017

[Dokument č.j.: 48654/2017-MZE-17212](#) (354,6 KB)

2. úprava metodiky kontroly zdraví zvířat a nařízené vakcinace na rok 2017